

IV

(Informácie)

INFORMÁCIE INŠTITÚCIÍ A ORGÁNOV EURÓPSKEJ ÚNIE

RADA

Usmernenia Európskej únie na vykonávanie koncepcie vedúceho štátu v konzulárnych otázkach

(2008/C 317/06)

Úvod

1. V nadväznosti na usmernenia Rady v oblasti konzulárnej ochrany štátnych príslušníkov EÚ v tretích krajinách zo 16. júna 2006 (poznámka pod čiarou: dokument 10109/2/06 REV 2) a na dokument 10715/07 schválený Politickým a bezpečnostným výborom (PBV) sa tieto usmernenia zameriavajú na vykonanie záverov Rady pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy z 18. júna 2007, ktorých cieľom je „posilniť konzulárnu spoluprácu medzi členskými štátmi EÚ prostredníctvom vykonávania koncepcie vedúceho štátu v konzulárnych otázkach“. V týchto záveroch sa predpokladá, že „v prípade závažnej konzulárnej krízy a bez toho, aby bola dotknutá primárna zodpovednosť členských štátov ochraňovať svojich štátnych príslušníkov, sa vedúci štát bude usilovať o to, aby všetci občania Európskej únie dostali pomoc a priamo na mieste bude koordinovať členské štáty“.
2. Tieto usmernenia sa vypracovali v rámci vykonávania povinnosti ustanovenej v článku 20 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, ako aj úloh v oblasti spolupráce, ktoré sú ustanovené v článku 20 Zmluvy o EÚ. Členský štát prevezme úlohu vedúceho štátu dobrovoľne za účasti a aktívnej podpory všetkých členských štátov. V každom prípade ostatné členské štáty na mieste monitorujú situáciu svojich štátnych príslušníkov, vymieňajú si spravodajské informácie a hodnotenia situácie a podľa potreby poskytujú posily a dodatočné zdroje.
3. V súlade s dokumentom 10715/07 schváleným PBV po skončení prebiehajúcej pilotnej fázy, ktorá má slúžiť najmä na organizovanie nových cvičení, a na základe konkrétnych skúseností členské štáty preskúmajú možnosť sformalizovať tento rámec právnym rozhodnutím.
4. Tieto usmernenia nezakazujú žiadne ďalšie formy iniciatív spolupráce alebo koordinácie vzhľadom na osobitné situácie, ktoré môžu nastať v prípade vážnej krízy s dôsledkami na konzulárne záležitosti v tretích krajinách.
5. Tieto usmernenia nie sú právne záväzné a sú určené výlučne členským štátom, Európskej komisii a Generálnemu sekretariátu Rady. Tieto usmernenia sa uverejnia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

1. Vyhlásenie vedúceho štátu

- 1.1. Členský štát, ktorý si želá prevziať úlohu vedúceho štátu v tretej krajine, to oznámi prostredníctvom siete COREU. Toto želanie sa na stretnutí miestnej koordinácie oznámi misiám a konzulárnym úradom v tretej krajine.

- 1.2. Ak si dva členské štáty želajú spoločne prevziať úlohu vedúceho štátu, oznámia to spoločne prostredníctvom siete COREU. Ak je v krajine viac ako jeden vedúci štát, zodpovednosť sa podľa potreby rozdelí a jasne sa stanoví koordinačné opatrenia.
- 1.3. Členský štát je vyhlásený za vedúci štát v danej tretej krajine, ak iný členský štát nevznesie prostredníctvom siete COREU do 30 dní námietku a pokiaľ sa tejto úlohy prostredníctvom siete COREU nezriekne.
- 1.4. Generálny sekretariát Rady aktualizuje zoznam tretích krajín, v ktorých členský štát prevezme úlohu vedúceho štátu na základe vyhlásenia vedúceho štátu alebo zrieknutia sa tejto úlohy. Tento zoznam sa uverejní na konzulárnej stránke, ktorá sa nachádza na webovom mieste SITCEN-u, a pravidelne sa zasiela členským štátom.
- 1.5. V prípade vážnej krízy s dôsledkami na konzulárne záležitosti v tretej krajine, v ktorej nie je vedúci štát, môže jeden alebo viacero členských štátov okamžite plniť túto úlohu, ak to oznámia prostredníctvom siete COREU alebo iným vhodným spôsobom. Členské štáty môžu odmietnuť ponuku vedúceho štátu v súlade s bodom 2.2.

2. Úlohy vedúceho štátu

2.1. Vedúci štát prevezme tieto úlohy:

- a) Mimo krízovej situácie vedúci štát prostredníctvom vedúceho svojej misie alebo konzulárneho úradu akreditovaného v tretej krajine a v spolupráci so štátom, ktorý zastáva úlohu miestneho predsedníctva Európskej únie, koordinuje najvhodnejšie prípravné opatrenia. Vedúci štát vypracuje plán evakuácie oprávnených osôb vymedzených v bode 3.1 a informuje o ňom zastúpenia členských štátov a delegáciu Komisie.
  - b) V prípade vážnej krízy s dôsledkami na konzulárne záležitosti v tretej krajine je na vedúcom štáte, aby vykonal opatrenia na zabezpečenie pomoci oprávneným osobám vymedzeným v bode 3.1. Vedúci štát informuje členské štáty, ktorých sa kríza týka, o vývoji situácie. Na mieste je úlohou vedúceho misie alebo konzulárneho úradu vedúceho štátu uľahčovať spoluprácu na mieste medzi členskými štátmi, ktoré vyslali ďalší personál, finančné zdroje, vybavenie a tímy zdravotnej pomoci v súlade s bodom 5.2. Vedúci misie alebo konzulárneho úradu vedúceho štátu má tiež na starosti koordináciu a vedenie operácií pomoci, zoskupenia a v prípade potreby evakuácie na bezpečné miesto za pomoci ostatných dotknutých členských štátov.
- 2.2. Keď sa vedúci štát nazdáva, že je potrebné pristúpiť k evakuácii oprávnených osôb vymedzených v bode 3.1, oznámi to dotknutým členským štátom na miestnej úrovni a v hlavných mestách. Dotknuté členské štáty zase informujú vedúci štát o svojej národnej pozícii, pokiaľ ide o evakuáciu, a o tom, či chcú alebo nechcú využiť jeho pomoc pri evakuácii. V prípade, že členský štát túto pomoc odmietne, sám preberá zodpovednosť za ochranu svojich štátnych príslušníkov a ďalších osôb, ktoré môžu využiť jeho konzulárnu pomoc. Jeho štátni príslušníci a ďalšie osoby, ktoré môžu využiť jeho konzulárnu pomoc, majú podľa zásady nediskriminácie právo na pomoc vedúceho štátu. Prípadné dôsledky rozhodnutia členského štátu odmietnuť pomoc vedúceho štátu nemožno pričítať vedúcemu štátu.
  - 2.3. Účasť oprávnených osôb na evakuácii je dobrovoľná. V prípade evakuácie sa zodpovednosť vedúceho štátu skončí vtedy, keď evakuované osoby prídu na bezpečné miesto určené vedúcim štátom. Presunúť evakuované osoby inam ako na určené bezpečné miesto nepatrí medzi úlohy misie vedúceho štátu.
  - 2.4. V prípade, že sa vedúci štát, na rozdiel od ostatných členských štátov, nazdáva, že ešte nie je vhodné pristúpiť k evakuácii, musí v rámci svojich možností napomáhať a koordinovať činnosti pomoci ostatných členských štátov.

3. Oprávnené osoby

- 3.1. Akákoľvek osoba, ktorá môže dostať konzulárnu pomoc svojho členského štátu, môže požiadať o pomoc vedúceho štátu.

4. **Výmena informácií** ⁽¹⁾

- 4.1. S cieľom umožniť vedúcemu štátu zabezpečiť hladký priebeh plnenia jeho úloh vymedzených v bode 2.1 členské štáty zasielajú iba potrebné informácie (zásada „vedieť len to potrebné“) k plneniu týchto úloh, ako sú vymedzené najmä v prílohe I, II a III k usmerneniam zo 16. júna 2006.
- 4.2. Vedúci štát sa zaviazal, že tieto informácie použije iba v rámci plnenia úloh, ktoré mu vyplývajú z funkcie vedúceho štátu.
- 4.3. Tieto informácie oznamujú na miestnej úrovni vedúci misií alebo konzulárnych úradov akreditovaní v tretej krajine vedúcemu misie alebo konzulárneho úradu vedúceho štátu na základe spoločne stanovených podmienok.
- 4.4. V prípade, že členský štát nevymenoval vedúceho svojej misie alebo konzulárneho úradu akreditovaného v tretej krajine, predloží potrebné informácie vedúcemu štátu na základe spoločne stanovených podmienok.
- 4.5. Ak členský štát neposkytne vedúcemu štátu informácie alebo sú tieto informácie neúplné, negatívne to ovplyvní možnosť vedúceho štátu vykonávať svoje úlohy vymedzené v bode 2.1. V takom prípade vedúci štát vykonáva svoju úlohu, ktorou je poskytovať pomoc, v rozsahu informácií, ktoré má k dispozícii.

5. **Príspevky k úlohám vedúceho štátu**

- 5.1. S prihliadnutím na zásadu európskej solidarity a v súlade so skutočnosťou, že je predovšetkým na členských štátoch, aby zabezpečili ochranu svojich štátnych príslušníkov, členské štáty prispievajú v hladkému priebehu plnenia úloh vedúceho štátu.
- 5.2. Na tomto základe môže vedúci štát požiadať ostatné členské štáty, aby v čase krízy dobrovoľne dali k dispozícii logistické a ľudské zdroje. Predstavitelia členských štátov môžu v rámci národných krízových tímov poskytnúť vedúcemu štátu pomoc na miestnej úrovni. Vedúci štát sa tiež môže oprieť o nástroje, akým je mechanizmus Spoločenstva v oblasti civilnej ochrany, štruktúry riadenia kríz na Generálnom sekretariáte Rady, ako aj logistickú podporu miestnej delegácie Európskej komisie. Vedúci štát a dotknutá delegácia Komisie sa v etape plánovania dohodnú na úlohe Komisie. Zamestnanci Komisie nevykonávajú konzulárne úlohy.
- 5.3. Vedúci štát predloží členským štátom finančný výkaz výdavkov, ktoré prevzal a ktoré prevzali prispievateľské štáty uvedené v bode 5.2.
- 5.4. Vedúci štát môže požiadať členské štáty o preplatenie výdavkov, ktoré mu vznikli pri vykonávaní svojich úloh. V prípade žiadosti o preplatenie členské štáty prispievajú na výdavky, ktoré vznikli pri vykonávaní úloh vedúceho štátu na základe pomeru počtu osôb, ktorým bola poskytnutá pomoc. Tento príspevok sa v prípade potreby stanoví po odčítaní ich výdavkov uvedených v bode 5.2. Členské štáty môžu získať preplatenie výdavkov od osôb, ktorým bola poskytnutá pomoc, na základe záväzkov o preplatení, ktoré v rámci svojich možností zozbieral vedúci štát v čase operácie poskytovania pomoci, v súlade s rozhodnutím 95/553/ES o ochrane občanov Európskej únie prostredníctvom diplomatických a konzulárnych zastúpení.
- 5.5. Ak osoba, ktorá využije pomoc vedúceho štátu, žiada o náhradu škody spôsobenej počas operácie vedúceho štátu na poskytnutie pomoci, vedúci štát a členský štát oprávnenej osoby sa poradia a zväžia ďalší postup v súlade so svojím právnym poriadkom a postupmi, ako aj s medzinárodným právom.

6. **Zverejnenie**

- 6.1. Členské štáty prijímú vhodné opatrenia, aby sa o týchto usmerneniach dozvedela každá osoba, ktorá môže dostať konzulárnu pomoc, najmä prostredníctvom internetových stránok o cestovných odporúčaníach.

⁽¹⁾ Na spracovanie osobných údajov, ktoré sa zhromažďujú a uchovávajú v súvislosti s uplatňovaním týchto usmernení, sa vzťahujú príslušné pravidlá EU, najmä smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov.